

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT MEZINÁRODNÍCH STUDIÍ
U kříže 8, 158 00 Praha 5
Tel. 0042/251080250
Fax 0042/251620294

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Jana Lišky

Vliv Liberální strany na politiku UK 1974-1983

Bakalářská práce Jana Lišky se zabývá v našem prostředí opomíjeným tématem z moderních politických dějin Velké Británie, které však nabízí zajímavé paralely s aktuálním vývojem po vytvoření koaliční vlády v roce 2010. Dvoje parlamentní volby v průběhu roku 1974 vyústily ve vznik labouristické vlády disponující jen minimální většinou, již ztratila koncem roku 1976. Následující dva roky pak byly obdobím tzv. Lib-Lab paktu, kdy menšinová labouristická vláda setrvala v úřadě díky parlamentní podpoře poslanců Liberální strany. Ačkoli tedy nevznikla otevřená koaliční vláda, poprvé od skončení druhé světové války získala Liberální strana v tomto období určitý vliv na vládní politiku. Chronologicky vystavěná práce začíná volebním rokem 1974, pokrývá referendum o setrvání Británie v ES a období Lib-Lab paktu a je dovedena až do voleb v roce 1983. Mapuje tak i období rozkolu v Labouristické straně, vznik Aliance (liberálů a odštěpeného sociálnědemokratického křídla Labour) a její neúspěch ve volbách 1983, který liberály na další čtvrtstoletí odkázal do opozičních lavic a fakticky zastavil proces eroze britského bipartismu. Předmětem autorova zájmu jsou především míra a konkrétní projevy vlivu, který Liberální strana ve sledovaném období na britskou politiku (ve všech třech dimenzích politické analýzy – *polity*, *politics* i *policy*) získala. Jak ukazuje v závěrečné analýze, tento vliv se projevoval zejména v rovině *politics*, tj. každodenního politického procesu, zatímco v rovinách *polity* (politický systém), ale i *policy* (praktická vládní politika) zůstal mnohem omezenější a v každém případě zdaleka za očekáváním liberálních lídrů.

Zdroje k napsání předkládané práce získal autor během svého studijního pobytu v Bath, v ČR jsou z velké části nedostupné. Bibliografická základna práce není příliš rozsáhlá, pro bakalářskou práci je však postačující. Tvoří ji jednak dobová akademická reflexe politického vývoje v Británii, jednak pozdějšími syntézami dějin Liberální strany, které již zohledňují opětovný úpadek jejího vlivu od 80. let. Pro hlubší proniknutí do tématu by již bylo zapotřebí ve větším měřítku využít i zdroje primární. Rozbor literatury zařazený do úvodu je jen přehledový.

Práce je převážně deskriptivní, vlastní stručná, ale výstižná analýza je zařazena do poslední podkapitoly stati; autor tak plní vytčený cíl práce. Její jazyková úroveň je solidní (chyby typu záměny výrazů *prosperovat* a *profitovat* na s. 24 jsou výjimečné), text je čtivý a srozumitelný,

autor si dobře poradil i s úskalími překladu britských reálií. Formální náležitosti jsou v pořádku.

K tématu práce se váže řada zajímavých otázek, k nimž by se autor podle časových možností mohl vrátit v průběhu obhajoby:

Autor v podkapitole 4.3 připomíná válku o Falklandy jako moment, kdy započal přeliv volební podpory od Aliance ke konzervativcům; jaký postoj Aliance k válce zaujala a byla v této věci vnitřně jednotná?

Nakolik se do pro Alianci krutého výsledku voleb v roce 1983 promítla specifika britské volební geografie?

Čím je možné vysvětlit postupný pokles voličské podpory Aliance v období 1983-7?

Ve kterých otázkách docházelo při přípravě programu Aliance pro volby v roce 1983 mezi liberály a sociálními demokraty k největším sporům (tato otázka je relevantní i vzhledem k dodnes existující názorové pluralitě uvnitř liberálních demokratů)?

Práce Jana Lišky splňuje požadavky na bakalářské práce kladené. **Doporučuji** ji proto k obhajobě a navrhuji, aby byla hodnocena stupněm **velmi dobře**.

V Praze dne 10. června 2012

Mgr. Jan Váška
jan.vaska@gmail.com